

RUSI SO ODBILI NAPADE TER ZAVZELI DVOJE VASI

Včeraj so Rusi strli napad 400 nemških tankov.—Nemška ofenziva se je izjalovila

RUSI PRIPRAVLJAJO SVOJO LASTNO PROTI-OFENZIVO

MOSKVA naznanja, da nemški napad s 400 tanki, katerega so podvzeli Nemci včeraj proti ruskim pozicijam na Orel-Kursk črti, ni omajal obrambnih črt Rusov, ki so vrgli disorganizirano nemško mehanizirano armado nazaj ter zavzeli dvoje obljubljenih krajev.

Na celotni, 165 milj dolgi fronti od Kurška do Belgoroda, niso mogli Nemci izvesti preboja ruskim čet, ki so včeraj ves dan uspešno odbijale masivne napade nemškega vojaštva in nemških tankov, zdaj pa se pripravljajo, da preidejo v protiofenzivo.

Uničevanje nemške sile
Včeraj, v nedeljo, je bilo uničenih nadaljnjih 165 nemških

Naši primorski fantje v ameriškem vojnem ujetništvu

Steve Skorjanc, agilen član bivše SSPZ, poroča "Prosveti" o slovenskih fantih iz Primorja, ki se nahajajo kot ameriški vojni ujetniki v taborišču v Indiani.

Kakor smo pričakovali, je bilo med ujetimi italijanskimi vojaki v Tunisiji tudi znatno število Slovencev iz Julijske Krajine, ki so bili kot italijanski državljani prisiljeni služiti v italijanski armadi. Mnogo teh italijanskih vojni ujetnikov je bilo privedenih v Ameriko in so nastanjeni v raznih ujetniških taboriščih. Med temi italijanskimi vojnimi ujetniki so logično tudi primorski Slovenci. To je vedel tudi Slovenski ameriški narodni svet, ki je na svoji seji v Chicagu dne 12. junija letos sklenil, da stopi v stike z vojnim departmetom v Washingtonu glede primorskih Slovencev v vojnem ujetništvu v Ameriki. Kaj je SANS dosedaj v tem oziru storil in dosegel, nam ni znano, gotovo pa je, da ne drži rok križem.

V "Prosveti" z dne 7. julija pa smo o slovenskih vojnih ujetnikih v Ameriki čitali sledeče zanimivo poročilo:

"Dne 2. julija smo prejeli iz Indianapolisu pismo sledeče vsebine:

"Indianapolis, Ind.—V tukajšnji 'kempi' Atterbury, katerega je oddaljena od Indianapolisu 30 milj, se nahaja 2000 italijanskih vojni ujetnikov, katere je ameriška armada ujela v Tunisiji, Afriki, in jih pripeljala v Ameriko. Med temi ujetniki je tudi 22 primorskih Slovencev.

"Naj na kratko omenim, kako se mi je posrečilo, da sem izvedel njihova imena in odkod so doma.

"Vencel Batič, sin slovenskih staršev, je prišel v Slovenski dom in mi pravi:

"Veš, Škerjanc, kaj se mi je danes pripetilo? Po končanem delu sem šel na sprehod okoli 'kempe', v kateri se nahajajo tisti Italijani, in, ko tako hodim ob žični ograji, je eden 'Italijanov' stal na drugi strani ograje in me je nagovoril po slovensko: 'Daj mi cigareto.' Jaz mu

tankov in 21 letal, s čemer je doseglo število v eem tednu uničenih tankov 2,500 in 1,068 letal.

Srditi boji pri Belgorodu

Izredno srditi boji se vrše v okolici Belgoroda, kjer napadajo Nemci z več strani hkrati ruske pozicije. Sovjetski brambonci so včeraj tukaj uničili 34 tankov, 3 oklopne avte in 14 težkih topov.

Nemška ofenziva obtičala

Vsa moskovska poročila dosledno zatrjujejo, da je bila nemška ofenziva ustavljena ter da so se morali Nemci zadovoljiti z neznatnimi pridobitvami. "Rdeča zvezda" pravi, da se ni nemška ofenziva izkazala za to, kar so Nemci pričakovali.

Pomagajmo našim primorskim fantom!

Iz današnjega poročila na prvi strani je razvidno, da je več slovenskih fantov, ki so služili v italijanski armadi, v ujetniškem taborišču v Indiani. Uredništvo "Enakopravnosti" bo nemudoma podvzelo potrebne korake, da se izposluje dovoljenje pošiljanja cigaret, knjig in drugih stvari tem fantom naše krvi, ki so morali izpostavljati svoja življenja za imperialistične težnje svojih tlačiteljev. Naj ti fantje vedo, da so prišli v deželo resnične svobode in demokracije, kjer bodo našli brate, ki z njimi čutijo.

Slovensko javnost pozivamo, da nemudoma daruje zavoje cigaret, knjige, zobne ščetke in druge potrebne stvari, kar bomo nemudoma odposlali. Mr. Skorjancu, dokler ne dobimo dovoljenja, da se jim pošiljke lahko direktno pošlje. Svoje darove oddajte v našem uradu, ki jih bo nemudoma odpremljalo na gornji naslov, kamor bomo poslej pošiljali tudi po več izvodov "Enakopravnosti."

BOLEZEN

V Mt. Sinai bolnišnici se nahaja Mrs. Rose Miller, rojena Sernel, stanujoča na 11613 Rutland Dr. Obiski so dovoljeni. Želimo ji skorašnje popolno okrevanje!

jo, nas čaka huda kazen.

"Naš sovražnik italijanski fašizem nam je uničil domove, hiše požgal in starše pogljal na cesto. Mnogo je bilo ustrelelih. Mnogi od nas imamo sešre internirane—mnogi od nas imamo brate, ki se bijejo pri četnikih, naši starši pa, Bog ve, če so še kje živi.

"V Afriki smo videli, da so Angleži odbrali Poljake in druge slovanske ujetnike in jih vzel v svojo armado. Mar mi nismo Slovani? Mar mati, ki me je rodila, ni bila Slovanka? Ali v naših žilah ne teče slovanska kri? —

"Da, nam Slovincem kruta usoda ni pustila veliko svobode!

"Bili smo sužnji tujca, ampak v sužnosti smo tem bolj čutili narodni čut, čut svobode!

"Sedaj pa se obračamo na Vas in Vas prosimo: rešite nas! Sprejmite nas v vaše vrste, v vašo armado, da bomo tudi mi pomagali bojevati se za svobodo Jugoslavije! — Z veseljem bomo šli v smrt, kričeč: Živela svobodna Jugoslavija! Živela Amerika! —

"Prosim vas, dragi rojaki, uslišite nas! Hvaležni vam bomo do smrti.—

"V imenu vseh Slovencev, ujetnikov v tem kampu:

Janko Klínkou.

"Naslov: Serg. Magg, Janko Klínkou, Camp Atterbury, Internment Camp Box 20, General Post Office New York, N. Y."

"Imena slovenskih ujetnikov v taborišču Atterbury, Indiana, so:

Klínkou Janko, rojen 1. januarja 1919 v Tolminu, Gorica; oče Andrej, mati Marija Kavčič.

Blasko Anton, roj. 10. jan. 1922, Ajdovščina, Goriško; oče Janez, mati Antonija Krečič.

Gruden Oskar, roj. 28. marca 1922, Sempas-Gorica; oče Anton, mati Marija Konič.

Cernigoj Bojan, roj. 8. marca 1920, Sempas-Gorica; oče Filip, mati Marija Klarič.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Predsednikova poslanica papežu Piju v Rimu

Predsednik je sporočil glavarju katoliške cerkve, da bo zavezniško vojaštvo spoštovalo nevtralnostni status Vatikana.

WASHINGTON, 10. julija. — Predsednik Roosevelt je danes povedal svetu, da pomeni invazija Sicilije začetek Hitlerjevega konca ter da je vojna proti Italiji in Nemčiji vstopila v svojo zadnjo fazo popolnega uničenja nacizma in fašizma.

Pozneje je Bela hiša objavila besedilo poslanice, ki jo je predsednik Roosevelt poslal papežu Piju. V tej poslanici je predsednik zagotovil glavarju katoliške cerkve, da se bo tekom "celotne periode operacij spoštovalo nevtralnostni status Vatikana."

Predsednik obvešča papeža, da "so naši vojaki prišli, da rešijo Italijo fašizma ter vseh njegovih nasrečnih simbolov, in da zapode iz Italije nacijske zatalece."

Danes je bil v Beli hiši eden najbolj dramatičnih večerov. Predsednik Roosevelt je sedel pri večerji s svojimi francoskimi in ameriški vojaškimi, mornariškimi in civilnimi gosti, ko mu je bilo ob devetih zvečer sporočeno, da se je pričelo zavezniško vojaštvo izkrcavati na Sicilijo.

Predsednik je ohranil tajno zase. Ob desetih pa je vstal, dvignil kozarec ter veselo presenetil svoje goste s sledečimi besedami:

"Pravkar mi je bilo sporočeno, da je v teku prvi napad proti mehki trebušini Evrope."

Naši fantje-vojaki

Na devet-dnevem dopustu iz Great Lakes, Ill. se nahaja Joseph A. Mekinda, ml., sin družine Mr. in Mrs. Joseph Mekinda, 839 E. 236 St., Euclid, Ohio.

Mr. in Mrs. Zupancic, 14510 Thames Ave., sta prejela obvestilo, da je njun sin Bill, ki se nahaja v Camp Adaer, Oregon, pri 413 Infanteriji, avanziral za narednika.

NA OBISKU

Na obisku pri sorodnikih in prijateljih v Clevelandu, se je za par dni nahajala Mrs. Jake Baloh, iz Box 91, Westeburg, Pa.

DRUŠTVO "KRANJ"

Članom in članicam Samostojnega podpornega društva "Kranj" se naznanja, da se dne 14. julija ob 7:30 uri zvečer vrši zelo važna redna seja. Drži se v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Podani bodo pol-letni računi in izvolilo se bo novega zapisnikarja, ker je sedanji zapisnikar, Stanley Kalan, odšel k vojakom.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

Pet tisoč premogorjev se vrne nazaj na delo

V pittsburskem distriktu je tako veliko pomanjkanje premoga, da je v nekatere jeklarnah okrnjeno delo.

PITTSBURGH, 11. julija. — Pet tisoč premogorjev izmed 18,000, ki se nahajajo še vedno na stavki, je danes odglasovalo, da se vrnejo jutri na delo.

John P. Busarello, predsednik United Mine Workers distrikta št. 5, je izjavil, da je iz glasovanja osmih lokalov razvidno, da bo večina premogorjev jutri zopet na delu, razen če jim piketi blokirajo vhode v rudnike.

Dejal je tudi, da se žele premogarji vrniti na delo kljub nelegalnemu gibanju, ki se je pojavilo in radi katerega je ostalo zaprtih 26 premogovnikov, med katerimi jih je 18 lastnina jeklarskih družb.

Medtem pa je za 100,000 ton zmanjšana dnevna produkcija premoga povzročila nadaljno okrnitev operacij v pittsburskih jeklarnah.

United Steel korporacija, ki je največja v deželi, je naznanila, da bo v pittsburskem distriktu zaradi pomanjkanja premoga prenehala obratovati 12 "furnezov" izmed 37.

V ponedeljek se bo začelo tukaj zasedanje velike porote, ki bo razpravljala o vprašanju "velike važnosti," kakor je izjavil Charles F. Uhl, zvezni distriktni pravdnik.

Slovenski mladenič ubit

V petek večer sta Mr. in Mrs. Joe Pozelnik, ki vodita Waterloo Recreation, na 15721 Waterloo Rd., prejela od mornariškega vojnega departmeta v Washingtonu, D. C., vest, da je njun sin Joseph dobil težke poškodbe v bitki s sovražnikom, katerim je pozneje podlegel.

Ubiti fant je bil dobro poznan v collinwoodski naselbini, zlasti med mlajšo generacijo, ker se je mnogo udeleževal v sportnih igrah. Star je bil 19 let in je bil član društva France Prešeren, št. 17 SDZ. K mornarici je vstopil prostovoljno pred 10. meseci.

Mladenicu, ki je dal svoje mlado življenje za domovino, bodi ohranjen blag spomin, njegovim staršem pa izrekamo našo globoko sožalje!

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se oglasile pri družini Tony Seday, 709 E. 157 St., ter pustile v spomin krepkega fantka, prvo-rojenca. Mlade mamice deklško ime je bilo Olga Zupancic, ter se nahajata v Huron Rd. bolnišnici in se dobro počutita. Mrs. Seday je hči družine Zupancic, 14510 Thames Ave. Oče se nahaja pri vojaki v Camp Grant, Čestitamo!

VAŽNA SEJA

Slovenski demokrati klub v Euclidu ima važno sejo dne 13. julija, v navadnih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Poziva se članstvo, da se polnoštevilno udeleži. Pravijo, da obljuba dela dolg — po seji se bo izpolnila in dolg izbrisalo, zato je ste vabljeni vsi.

PADALCI SO BILI PRVI VOJAKI NA OTOKU SICILIJU

Padalci in vojaki, ki so jih pripeljala jadralna letala, so pristali na Siciliji štiri ure pred ostalim moštvom

ZAVEZNIKI SO ZAVOJEVALI ŽE 150 MILJ OBREŽJA

Zavezniški glavni stan v Se-zavezniški padalci in čete v javni Afriki, 11. julija. — V ro-ke zavezniških invazijskih čet, vključno ameriških padalcev in angleškega vojaštva, ki je bilo pripeljano nad Sicilijo z jadralnimi letali, so padla tri nadaljnja letališča in zavezniško vojaštvo je zavajevalo 100 milj siciliskega obrežja.

(Današnja poročila pa naznanjejo, da je zavajevano že 150 milj obrežja. — Ured.)

Padalci zavzeli dve letališči

Ameriški padalci, ki so oskočili na otok iz velikih transportnih letal štiri ure pred ostalimi invazijskimi četami, so zavzeli dve letališči, nakar so se združili z vojaštvom, ki je prišlo za njimi po morju. Odredi ameriških padalcev so bili tako popolni, da so z njimi vred oskočili iz letal celo njihovi zdravniki, zobni zdravniki in vojaški duhovniki.

Rimski radio naznanja, da so nadaljnji zavezniški padalci oskočili na Sicilijo v nedeljo ponoči.

Kontakt angleških in kanadskih čet

Angleške in kanadske čete, ki so po krvavih bojih zavzele tretje letališče, in sicer v bližini rta Passero, so se srečno združile.

Zdaj se je doznalo, da se je vporabilo za invazijo Sicilije nad 2,000 ladij, nad katerimi so tvorili streho bombniki in bojna letala.

Glavnih protinapadov še ni

Vojaški krogi pravijo, da še vedno ni bilo glavnega osižnega protinapada, katerega je zdaj vsak hip pričakovati. Ves odpor so doslej izvajali italijanski vojaki, brez Nemcev. (Toda zadnja poročila naznanjajo, da prihajajo Nemci preko Messine v Sicilijo ter da se dovažajo nemško vojaštvo z letali v Italijo.

Prihod padalcev in moštva v jadralnikih

Prvi so prileteli nad Sicilijo

odtrgano desno uho.

"Kaj z babo orješ?"
"Ja, mulo so mi vzeli v armado."

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEDIČ ZATIRA SVOJ LASTNI NAROD

Marionetni srbski diktator, Milan Nedić, priganja svoj lastni narod in ga goni na prisilno delo, ter pošilja, glasom, vesti, publiciranih v njegovem lastnem časopisu, svoje lastne ljudi v Nemčijo kot prave sužnje. Nedićeva vlada je ravnokar uradno objavila v Beogradu, da se morajo prijaviti vsi državljani rojeni v letih 1893 do 1907, torej vsi od starosti 36 do 50 let, za obvezno delavno službo. Glasom te naredbe bodo poslani uporni Srbi v Nemčijo, kjer bodo prisiljeni, da delajo kjerkoli in kar koli bo volja Adolfa Hitlerja. Ako Srbov od 36 do 50 let starosti ne bo mogoče najti, bodo njihovi sorodniki veljali za talce, tako odloča ta naredba.

Nedić se je tudi odločil, da prisili Srbe, da ga poslušajo kadar govori, hote ali nehoti. Njegov uradni list, Novo Vreme, je natisnil dne 5. junija vladno naredbo, ki določa, da je treba postaviti na javnih mestih, posebno pa v gostilnah, zvočnike, in vsakdo mora nehati jesti in poslušati. Oni, ki bi jedel ali govoril, kadar je oddaja v teku, dobi morda globo od 3,000 dinarjev ali pa 15 dni zapora.

Prav ta list Novo Vreme, ki je najbolj uradni vir vladnih vesti, poroča, da je Nedić sprejel skupino srbske mladine, ki se je po 4-mesečnem bivanju v Nemčiji vrnila domov. Te mlade ljudi, ki so v Nemčiji proučevali moderne metode obdelovanja zemlje, je sprejel z veliko častjo; jih pozdravil kot dobrodošle in jim dejal v svojem uradnem govoru: "Vi ste novi oznanjevalci novih dob. Vi ste stebri nove Evrope. Razjasnite obličja srbskega naroda. Nemška gostoljubnost je ravno tako velika kot srbska. Veliki nemški Reich vam je omogočil, da sijajno dovršite svojo nalogo." Novo Vreme pravi, da so srbski mladeniči na to z velikim navdušenjem ploskali Hitlerjevemu hlapcu. Toda na srečo je večina srbske mladine srdito sovražna nacističnemu diktatorju Srbije.

Početkom tega meseca je Nedić obiskal skupino mladih srbskih kmetov, ki so imeli odpotovati v Nemčijo po 10-dnevni pripravi v Beogradu. Govoril jim je, naj se pokažejo vredne Hitlerjevega novega reda in izjavil: "Vaša dolžnost je, da napravite konec svetu, ki je Srbijo napravil tako nesrečno. Pošiljam vas v Nemčijo, da tam napredujete in postanete stebri novega reda."

Toda Nedić se ne omejuje na to, da o novem redu govori. Z največjo strogostjo naganja svoj narod, da dela in se bori za ta novi red; vse srbske uradnike, ki nočejo sodelovati z njim v hlapčevanju napram Hitlerju, je pometal iz njihovih uradov. Novo Vreme je n. p. nedavno poročalo, da je Nedić odstavil vse uradnike Agrarne banke, najmočnejše zadružne zveze, in srbskih poljedelskih združenj, obenem z vsemi njihovimi podružnicami in drugih njihovih pomožnih organizacij. Nedić bo sam imenoval nove uradnike. Vsi oduševljeni uradniki, o katerih se bo smatralo, da so krivi "disciplinarnih prestopkov," bodo kaznovani. Drugače povedano, vsi uradniki teh organizacij, katere je zgradil srbski narod, da bi služile srbskemu narodu v dobro, so morali odstopiti svoja mesta hlapcem nacistov.

Nacisti ta prizadevanja seveda visoko cenijo. Goeringov list Essener Nationalzeitung, n. pr., hvali Nedićevo delo in pravi, da je velik patriot. "Nedić je zopet uvedel mir in red, konsolidiral je deželo in ji pokazal pot v bodočnost."

Nedić si je sestavil mnogobrojno propagandno ministrstvo, v katerem je nastavljenih na stotine nacističnih plačancev, ki potujejo po vsej deželi, prirejujejo shode in si na vso moč in z vsemi sredstvi prizadevajo, da bi pridobili srbski narod za Hitlerjev novi red. Ti nacistični propagandisti v vseh svojih govorih napadajo jugoslovansko vlado v Londonu in prigovarjajo srbskemu ljudstvu, naj se bori proti onim Srbom, ki se upirajo Hitlerju, pa bodisi pripadnikom partizanov ali Mihajlovića. Vsak Srb, ki se upira nacistom, je takoj obsojen, da je

General, divizija in drugo

Tony Drenik

Čudna so pota vojaka. In to bo lahko razvidel čitalec, ako bo tako potrpežljiv, da bo prebral te vrstice do konca. Kdo bi si mislil, ko sem se vrnil po 20 dnevnem dopustu iz Clevelanda nazaj v Californijo, da bom spet potoval, a je že tako: Prišlo je povelje, kakor pride dež za solncem, in čeprav smo vedeli, da bomo potovali, ni nihče vedel kam. Ej to je bilo uganj, spraševanja in zanimanja in šlo je od ušes do ušes. Naša srca so bila čedalje bolj močno in pisma našim ljubim so bila čedalje bolj polna ljubezni. Poslavljalji smo se v duhu od naših znancev in že smo skoro jemali slovo od naše ljube Amerike. Bili smo zaposleni, kakor še nikdar prej, in tako so minevali dnevi in potem ure in prišel je trenutek, ko smo zasedli spalne vozove in odšli. Da odšli in nismo vedeli kam.

Zapustiti "California Desert" je bilo kakor zapustiti ječo po dolgih letih. Vendar bi najraje ostali kar naprej v tej puščavi. To, da ne več, kam greš, je zelo zdravo, a mučno in neprijetno. A v naše presenečenje, so nas po dolgih enajstih mesecih manevrov spet "deli" nazaj v barake. Dobili smo postelje, rjuhe, vzglavnike in vse, kar gre s posteljo. Velika jedilnica, kopalnica z gorko in mrzlo vodo, moderna zabavna soba, to je bilo kar malo preveč za nas. Ne vem, če je kje mož, da bi mogel popisati veselje, katero je za vladalo med četrti divizijo. Čeprav je general Wood, poveljnik divizije, res mož in da naredi, kar more za vojake, (kar boste lahko razvideli iz naslednjega odstavka), je bilo sedem mesecev v puščavi kar malo preveč, in morala je šla počasi a gotovo navzdol. A sedaj je pa spet na stopnji, da je kar veselje gledati "4th Armored Division."

Mi smo, to se pravi četrti divizija, je naredila rekord, da je bila najdalj časa na manevrih izmed vseh divizij. Enajst mesecev vsega skupaj. Dva meseca v New York državi, dva meseca v Tennessee, in sedem mesecev v Californiji. Neprenehoma in to v vsakoprstnem vremenu. V snežnih viharjih tam gori blizu Canade, v močvirju doli na jugu in v pesku na zapadu. Dobrosrčni, sposobni in vrljudni naši oficirji so dosti pripomogli, da je bila in je divizija vedno na svojem mestu, pa naj si bo tukaj ali tam. A prvi na svojem mestu je naš poveljnik, general Wood. Ko smo bili v Californiji oddaljeni 300 milj od ljudi, je on preskrbel, da smo dobili naše dopuste in vojaško transportacijo do mest: Los Angeles, Santa Monica in Hollywood. Ne samo to, pač pa je preskrbel za celo divizijo, da smo šli prav v Arizono v Grand Canyon park, kjer so nam kazali slike o tem kraju. Grand Canyon je nekaj nenavadnega, neverjetnega, nekaj, kar bi morali tisti videti, ki ne verjamejo, da se svet spreminja. Pravi, da imajo dokaz, da gre zgodovina nazaj v preteklost najmanj 5 milijonov let, in to je malo predolgo tudi za čakati prijatelja na vogalu. Šli smo tudi gori v državo Nevada pogledati Boulder Dam;

agent Velike Britanije — to je vzorec Nedićeve propagande. In takšno je Nedićevo mnenje o onih junaških Jugoslovanih, ki žrtvujejo svoja življenja za svobodo in demokracijo.

tudi nekaj posebnega, kar se tiče vodnih naprav. In še smo imeli načrte za to in ono, a smo — odšli.

Texas. Tukaj v tej državi, približno na sredi države, je kempa, katera se imenuje Camp Bowie, tukaj smo se naselili. Ko smo se prebudili iz našega veselja, da smo spet nazaj v kraju, kjer se ni treba bati, da ti bo kača-klopotača zlezla pod odejo, kar smo se bali v Californiji, ni se treba bati, da bo dež, ravno, ko se ti bo sanjalo kaj prijetnega, in boš moral iskati kakšno drevo, da ne boš moker, kar se je večkrat zgodilo v Tennessee; ni se treba bati, da boš moral kopati 5 ali še več čevljev pod sneg, da si našel kopno, kar se je dogajalo redno v New York državi, smo pa spoznali, eno še večje "zlo" na svetu, in to je, da ta okraj je "suh," in vse, kar moreš piti, je voda ali "pop." Joj to je bilo jeze, kar je res, je pa res. Da si človek ne more kupiti za "gviš" denar pijače, je bilo pa tudi za vso divizijo in generalu malo preveč. Lepa kempa, ena najstarejših v Ameriki, najbolj znanih. Ima, no ja, to se pravi, če bi bilo vojne konec, bi lahko povedal, a tako je pa že kar tako. Vendar tukaj je dosti vojakov še iz zadnje vojne, so bili in so, in vendar je 40 let tako zvana prohibicija se držala tega kraja. Pomislite, 40 let in nobeden ni rekel, ne tako ne tako. A prišla je četrti divizija. General Wood je vprašal, kaj se v vojakom ne dopade v tej kempi. Kakor hitro je zvedel, da to, da ni pijače, je po treh urah dobil dovoljenje in naročilo je bilo na poti in drugi dan je kempa Bowie, po 40 letih boleznih zaslovela kot "pijanka." Od meseca junija se pri nas toči 3 najboljša piva na trgu. Seveda je ves okraj izven kempe še vedno "suh," in pivo je le za vojake. Če me pridete obiskat, bom jaz pil, vi boste pa gledali. Čeprav je dosti propagande proti pijači, ne samo tukaj, ampak tudi drugje, je šel naš general in preskrbel je, da imajo vojaki, kar si zažele. On bi lahko vzel svoje letalo in bi poletel v drugo državo, kjer točijo pijačo in bi se ga lahko nakučal, a on gleda, da imajo njegovi fantje, kakor on vedno kliče vojake, tudi svojo zabavo.

Kdo je ta general. Major-general John S. Wood, je lepe postave, vedno nosi jahalno obleko in je vedno tam, kjer ga najmanj pričakuješ. Rojen je bil januarja 11. leta 1888 v državi Arkansas. Svojo štabno diplomu je dobil v vojaški akademiji v Arkansasu. Graduiral je iz gimnazije in ima izpite in Bachelor of Science in Chemistry. V West Point je vstopil 2. marca, 1908 in prišel je ven kot poročnik. Leta 1917 je bil povišan v kapitana v Ordinance oddelku. Leta 1920 je bil poslan s činom majorja k artileriji. Med leti 1920 in 1935 je bil skoro pri vseh oddelkih armade. Povišan je bil 1935 v podpolkovnika in leta 1940 v polkovnika. 1941 se je povzpelo do brigadir-general in v mesecu juniju 1942 je prevzel poveljstvo četrte divizije od major-general Henry W. Bairda, in tako dobil nadaljno zvezdo in postal je major-general. Od takrat naprej je on spal, jedel, delal in se veselil pod milim nebom z vso svojo divizijo. Takoj, ko je on prevzel poveljstvo nad nami, se je pričela igra. On verjame v trdo delo, po delu pa v zabavo.

On nima dosti besed, a kadar ga kdo vpraša, mu lahko pokaže na divizijo in delo, da se mora vsak čuditi, kako da je lahko tako brezbrizen in da se zanese na svoje fante. A kdor je pod njim tako dolgo, kakor sem jaz, se ne bo čudil, ker ako ni bil on v Fort Knox, Ky., pri poveljniku vseh divizij (sedaj poveljniku vse kopne sile v Evropi) Jacobu Devers-u, ali v Washingtonu, je bil vedno, če ne pri artileriji, ali pri infanteriji, pa pri drugemu regimentu ali bataljonu, in se nikoli ne boji, da si bo umazal hlače. Najraje se vozi naokoli sam v takozvanem vojaškem "peep-u." Seveda ima tudi svoj vojaški avtomobil, in kadar je v paradi ali v mestu, ima stražo na motorcikelnih. In naj bo tukaj povedano, da je eden njegovih stalnih spremljevalcev naš slovenski fant Bill Sneyder iz Euclida, Ohio. Bil je zelo postaven fant in ni čudno, da ga ima general rad. Z veseljem tudi zapišem, da je Bill pripoznan najlepši fant v celi diviziji. "Slovenska kri ne fali," je njegov in ta tudi drži. Kadar prideva skupaj, kar je sedaj le bolj malokdaj, ker on je vedno zaposlen z njegovim kolesom in z generalom, jo vedno udariva po slovensko in, ker sva oba iz clevelandске okolice, si imava vedno dosti za povedati.

Tukaj v Texasu je precej zanimivosti. A najlepše je videti krasne kmetije. Nehote se moram nasmejati, ko se spomnim naših "velikih" kmetov iz naše lepe Slovenije. Če so imeli deset glav živine, so bili že kar "veliki kmetje" in so rekli: "Ja, mi smo bogati." Tukaj pa je navadno kmet ali cowboy, kakor se kličejo, z najmanj par sto lepih konj in nad tisoč glav živine. Pa niso nič "bogati." Žive kar preprosto in le malo vidijo lepih poslopij, pač pa sem in tja kako malo hišico, kjer imajo svoje družine. A največ časa potratijo zunaj na svojih dolgih pašnikih in živijo kot so živeli bajtarji tam onkraj morja. Tudi ne gredo v gostilne in kličejo liter za litrom in se pogovarjajo, koliko gozda bo kupil in koliko smrek bo posekal in katero njivo bo zamenjal, da bo imel vsaj dve njivi skupaj, namesto eno na tem koncu in drugo spet na drugem, kakor so delali pri nas naši kmetje. A bili so dobri tisti časi tam daleč za velikim morjem v tisti lepi pokrajini, katero so opevali naši pesniki, kjer so dekleta podajala fantom nageljčke, kjer so fantje brez skrbi o polnoči zapeli slovensko pesem na sredi vasi, od kjer prihajava jaz in ti, in kamor nam uhaja spomin na veselo mladost. Da, na veselo mladost, čudna so pota. Padli so črni oblaki na ta naš zlati kotiček in sedaj je drugače. Pretreslo me je, ko sem čital, da so obsojili v Ljubljani v smrtno ječ Milana Hermelevega. Hodila sva skupaj v šolo in, ker je bil sin nadučitelja, sva se dostikrat igrala v šoli. Nadarjen fant, in po očetovi smrti je šel v višje šole, jaz pa v Ameriko. On je sedaj v ječi. Kaj pa drugi? Kuncov Lojze, Tone, Stanko, moji sosedi, Klemenov Ivan, Tavžlov Jože, Cipkov Matija, Trebčev France! Fantje v najlepši dobi od 24 do 28 let stari. Ti so moji letniki iz Cerknice. Kaj pa tvoji letniki? Morda sedaj stari 50, 60 let; ali se kdaj spomniš, da ti, tvoji prijatelji iz mladih let, ko ste morda fantovito skupaj, nima jo danes za pipo tobaka, morda so lačni, žejni, morda v tujem kraju. Ali si tudi ti tak kot je naš general, da se pri svojem, verjemi mi, svojem krasnem življenju, spomniš na navadnega vojaka, kateri tudi želi vsaj malo naravnega in preprostega življenja. Malo hrane in gorke sobe, in malo obleke. Ne prosil

Office of War Information

On nima dosti besed, a kadar ga kdo vpraša, mu lahko pokaže na divizijo in delo, da se mora vsak čuditi, kako da je lahko tako brezbrizen in da se zanese na svoje fante. A kdor je pod njim tako dolgo, kakor sem jaz, se ne bo čudil, ker ako ni bil on v Fort Knox, Ky., pri poveljniku vseh divizij (sedaj poveljniku vse kopne sile v Evropi) Jacobu Devers-u, ali v Washingtonu, je bil vedno, če ne pri artileriji, ali pri infanteriji, pa pri drugemu regimentu ali bataljonu, in se nikoli ne boji, da si bo umazal hlače. Najraje se vozi naokoli sam v takozvanem vojaškem "peep-u." Seveda ima tudi svoj vojaški avtomobil, in kadar je v paradi ali v mestu, ima stražo na motorcikelnih. In naj bo tukaj povedano, da je eden njegovih stalnih spremljevalcev naš slovenski fant Bill Sneyder iz Euclida, Ohio. Bil je zelo postaven fant in ni čudno, da ga ima general rad. Z veseljem tudi zapišem, da je Bill pripoznan najlepši fant v celi diviziji. "Slovenska kri ne fali," je njegov in ta tudi drži. Kadar prideva skupaj, kar je sedaj le bolj malokdaj, ker on je vedno zaposlen z njegovim kolesom in z generalom, jo vedno udariva po slovensko in, ker sva oba iz clevelandске okolice, si imava vedno dosti za povedati.

Tukaj v Texasu je precej zanimivosti. A najlepše je videti krasne kmetije. Nehote se moram nasmejati, ko se spomnim naših "velikih" kmetov iz naše lepe Slovenije. Če so imeli deset glav živine, so bili že kar "veliki kmetje" in so rekli: "Ja, mi smo bogati." Tukaj pa je navadno kmet ali cowboy, kakor se kličejo, z najmanj par sto lepih konj in nad tisoč glav živine. Pa niso nič "bogati." Žive kar preprosto in le malo vidijo lepih poslopij, pač pa sem in tja kako malo hišico, kjer imajo svoje družine. A največ časa potratijo zunaj na svojih dolgih pašnikih in živijo kot so živeli bajtarji tam onkraj morja. Tudi ne gredo v gostilne in kličejo liter za litrom in se pogovarjajo, koliko gozda bo kupil in koliko smrek bo posekal in katero njivo bo zamenjal, da bo imel vsaj dve njivi skupaj, namesto eno na tem koncu in drugo spet na drugem, kakor so delali pri nas naši kmetje. A bili so dobri tisti časi tam daleč za velikim morjem v tisti lepi pokrajini, katero so opevali naši pesniki, kjer so dekleta podajala fantom nageljčke, kjer so fantje brez skrbi o polnoči zapeli slovensko pesem na sredi vasi, od kjer prihajava jaz in ti, in kamor nam uhaja spomin na veselo mladost. Da, na veselo mladost, čudna so pota. Padli so črni oblaki na ta naš zlati kotiček in sedaj je drugače. Pretreslo me je, ko sem čital, da so obsojili v Ljubljani v smrtno ječ Milana Hermelevega. Hodila sva skupaj v šolo in, ker je bil sin nadučitelja, sva se dostikrat igrala v šoli. Nadarjen fant, in po očetovi smrti je šel v višje šole, jaz pa v Ameriko. On je sedaj v ječi. Kaj pa drugi? Kuncov Lojze, Tone, Stanko, moji sosedi, Klemenov Ivan, Tavžlov Jože, Cipkov Matija, Trebčev France! Fantje v najlepši dobi od 24 do 28 let stari. Ti so moji letniki iz Cerknice. Kaj pa tvoji letniki? Morda sedaj stari 50, 60 let; ali se kdaj spomniš, da ti, tvoji prijatelji iz mladih let, ko ste morda fantovito skupaj, nima jo danes za pipo tobaka, morda so lačni, žejni, morda v tujem kraju. Ali si tudi ti tak kot je naš general, da se pri svojem, verjemi mi, svojem krasnem življenju, spomniš na navadnega vojaka, kateri tudi želi vsaj malo naravnega in preprostega življenja. Malo hrane in gorke sobe, in malo obleke. Ne prosil

Slovenija pod jarmom Hitlerja in Mussolinija

D. GUSTINCIC

Ceravno Slovenci do te dobe niso imeli nobenih gospodarskih vezi s Hrvti in Srbi, so nekatere tradicije in smeri k nacionalnemu ujedinjenju med njimi že obstojale.

Takoimenovani "ilirski pokret" Hrvatov v 30. letih minulega stoletja, ki je imel za cilj ustvarjenje skupnega literarnega jezika, in skupne kulture, se je tikal, čeprav v mali meri, tudi Slovencev.

Za časa francosko - ruske vojske leta 1870—71, ki je močno razburkala Slovence in Hrvate, je bil napravljen prvi poskus izdelave načrta hrvaško - slovenskega ujedinjenja v eni državi, ali ta načrt se je razbil ob materialno nezainteresirani slovenski buržoaziji. Istotak načrt hrvaško - slovenskega ujedinjenja se je zopet pojavil 1890 leta. V začetku sedanjega stoletja, ko so postale gospodarske vezi med Slovenci in Hrvti bolj tesne, in ko je istočasno postalo nacionalno preganjanje Hrvatov in Slovencev še hušje, je postalo vprašanje o politični ko-operaciji Slovencev ne samo s Hrvti nego tudi s Srbi od dne do dne bolj aktualno.

Na predvečer prve imperialistične vojske ujedinjenje vseh Južnih Slovanov v eno nacionalno državo ni bil več sen posameznikov, nego najširši narodni pokret meščanskih in kmečkih slojev. To nacionalno gibanje med Hrvti, Srbi in Slovenci je rodilo nacionalno revolucionarno navdušenje za časa balkanskih vojsk.

Prvovoditelji Slovenske narodne stranke, kakor tudi voditelji Slovenske narodne napredne stranke, vezane s tisoči nitmi z avstro-nemškimi kapitalom, z veleposelniki, in z vlado, dajajo avstrijsko birokracijo in dinastijo, so se ustrašili nacionalno revolucionarnega gibanja. Da bi ga postavili na kolesje avstrijskega imperijalizma in da bi opravičili avstrijsko imperialistično politiko na Balkanu, je Slovenska narodna stranka, leta 1908, za časa aneksijske krize, prišla na dan s parolo ustvarjenja Jugoslavije v okviru Avstro-Ogrske. Na podlagi tega reakcionarnega gesla, katerega nismo širili brez polnega soglasja z avstrijskim prestolonaslednikom, Francom Ferdinandom, ki je bil pokretač avstrijske ekspanzije na Balkan, je slovensko katoliško vodstvo ustanovilo s hrvaško katoliško stranko najhujše politično sodelovanje.

Tako je nastal načrt katoliške Jugoslavije, ki je imela namen vzpostaviti pored Avstrije in Ogrske še tretjo državo v okviru Avstro-Ogrske, in to je bil vzrok, da se je začel propagirati "trializem" (ujedinjenje treh držav pod vladno enega kralja), v katerem bi moral biti preosnovan avstro-ogrski dualizem (ujedinjenje dveh držav). Trializem je bil lažljivo geslo, ki ga

te, tudi vojak ne prosi generala, a tvoje srce ve, da lahko pomagaš. Ne čakaj, tudi naš general ni čakal, da bo vojne konec, predno nam je dal priboljšek, pač pa sedaj je čas, danes, ne jutri. Spomni se, da v številu je moč, in vedi, da general ni nič brez vojakov, kakor tudi sam spomin ni nič, brez žrtvovanja. O, da, vojne bo konec prej ali slej in naši letniki bodo tudi še pri moči ali bodo pa tudi zadovoljni? To je pa od nas odvisno. Pozdravi!

Tone Drenik.

je propagiral avstro - ogradni imperializem, lažljivo izražajo ga, ker bi avstro-ogrski veliki buržoaziji nikdar ne pristal na tak sporazum s slovensko hrvaško buržoazijo. To geslo imelo samo namen prevariti slovenske in hrvatske narodne mas, da bi te s svojim nacionalno - revolucionarnim gibanjem ne ovirale prodiranja avstro - ogrskega imperializma na Balkan.

Ali, če se je reakcionarnemu vrhovnemu vodstvu slovenske buržoazne stranke za časa imperialistične vojne v nametom "trializmu" posrečilo, delo zaustaviti slovensko nacionalno - revolucionarno gibanje, ni bilo za dolgo. Ob koncu svetovne vojne, po razpadu Avstrije, je bil pritisk širših slovenskih kmečkih in mestnih mas tako močan, da je Slovenska narodna stranka, ki je njeno levo krilo bilo priljubljeno preorientirati svojo politiko na ustvarjenje ene od Avstrije nezavisne Jugoslavije.

(Dalje prihoduje)

Naši primorski fantje v ameriškem vojni nem ujetništ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kačar Janko, roj. 25. maj 1922, Kal nad Kanalom, oče Peter, mati Rozalja Brečavšek.

Trampuž Jože, roj. 26. maj 1922, Kostanjevica-Gorica, oče Jože, mati Marija Pipan.

Kokošan Ivan, roj. 8. febr. 1922, Grahovo-Gorica, oče Ivan, mati Marija Kenda.

Brankovič Miroslav, roj. 1. jul. 1921, Sempas-Gorica, oče Vinko, mati Kristina Žižman.

Pavšič Alojz, roj. 25. avg. 1922, Sempas-Gorica, oče Alojz, mati Katarina Rus.

Znidaršič Jožef, roj. 4. mar. 1922, Duhovo-Gorica, oče Jožef, mati Ana Mugerliji.

Lulek Franc, roj. 5. feb. 1921, Ajdovščina-Gorica, oče Franc, mati—

Valentinčič Franc, roj. 1. sept. 1915, Bačo-Gorica, oče Ljudevit, mati Marija Kleč.

Cej Janko, roj. 15. jun. 1920, Trnov-Gorica, oče Alojz, mati Pepca Podgornik.

Klanjšek Jože, roj. 13. mar. 1922, Grgar-Gorica, oče Jožef, mati Jožefa—

Kogovšek Ivan, roj. 22. mar. 1919, Pregarje-Reka, oče Ivan, mati Katarina Kureč.

Srednik Franc, roj. 26. sep. 1920, Kopriva-Trst, oče Alojz, mati Ana Galjušek.

Trebičan Franc, roj. 9. mar. 1919, Košana-Trst, oče Franc, mati Viljemina Počkar.

Sedmak Frank, roj. 13. sep. 1922, Postojna, oče Franc, mati Marija Srebot.

Hrvatini Jože, roj. 10. avg. 1922, Skofija-Trst, oče Rudolf, mati Marija Zadnik.

Suligoj Franc, roj. 29. mar. 1922, Čepovan-Gorica, oče Ivan, mati Antonija.

Simčič Fraha, roj. 19. jul. 1914, Krmin-Gorica, oče Raimund, mati Pepca Zilej.

Bratina Anton, roj. 12. jul. 1922, Ajdovščina-Gorica, oče Anton, mati Marija.

(Ako kdo med čitatelji slučajno da je kateri zgoraj naveden ujetnikov njegov sorodnik, se obrne za nadaljnje pojavnosti na sledeči naslov: S. Skorpjarski, 722 Holmes Ave., Indianapolis, Ind.)

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

Komaj pa je bila odšla, je odprl oči in gledal v somrak in se nemirno obračal z desne na levo. In umikal je oči. Toda vedno in vedno je stala pred njim slika begajoča mu duha. Rogala se mu je, in čim gostejši je bil mrak, tem jasnejši je bil pomah, zaničljiv in zahrbtn, da je mož čutil silno bolelost in je škripal z zobmi:

"Kaj mi mari! To malo moči izživim in vrnitve ni. Potem delaj, kar hočeš, ljubi kogar hočeš. Kaj meni mari!" In vendar je znova zaškripal z zobmi. In škripal je z zobmi tudi potem, ko se je oglašil večerni zvon. Tako je deloval strup, ki ga je bila siknila vanj kača. Deloval je tiho, a vstrajno. Pa Juri ni vedel, da je to strup in da ga je pila kača, in ni vedel, da dela v istem hipu, ko trpi neznošno bol, neskončno krivico, ki vendar ni bila ne kazni, ne greh. Ali pa je bilo oboje?

Kmalu po večerji se je bila na Peči razkropila družina. Šime in Neža sta odšla v vas, Tomaž se je zavlekel v svojo sobo, katero si je bil zakuril. Lipe je oskrbel živino, Anže in Jerica sta se stisnila za ognjišče, kamor je

Društveni koledar

18. julija, nedelja. — Letni piknik društva "Brooklynski Slovenci" št. 48, SDZ na prostori Slovenskega doma na zapadni strani, 6818 Denison Ave.

25. julija, nedelja. — Društvo "Velebit" št. 544 S. N. P. J. priredi piknik in bazar na prostoru Doma zapadnih Slovencev na Denison Ave.

AUGUST

1. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Nanos" št. 264 S. N. P. J. na prostori Doma zapadnih Slovencev.

1. avgusta, nedelja. — Piknik društva Nanos št. 264 S. N. P. J. na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

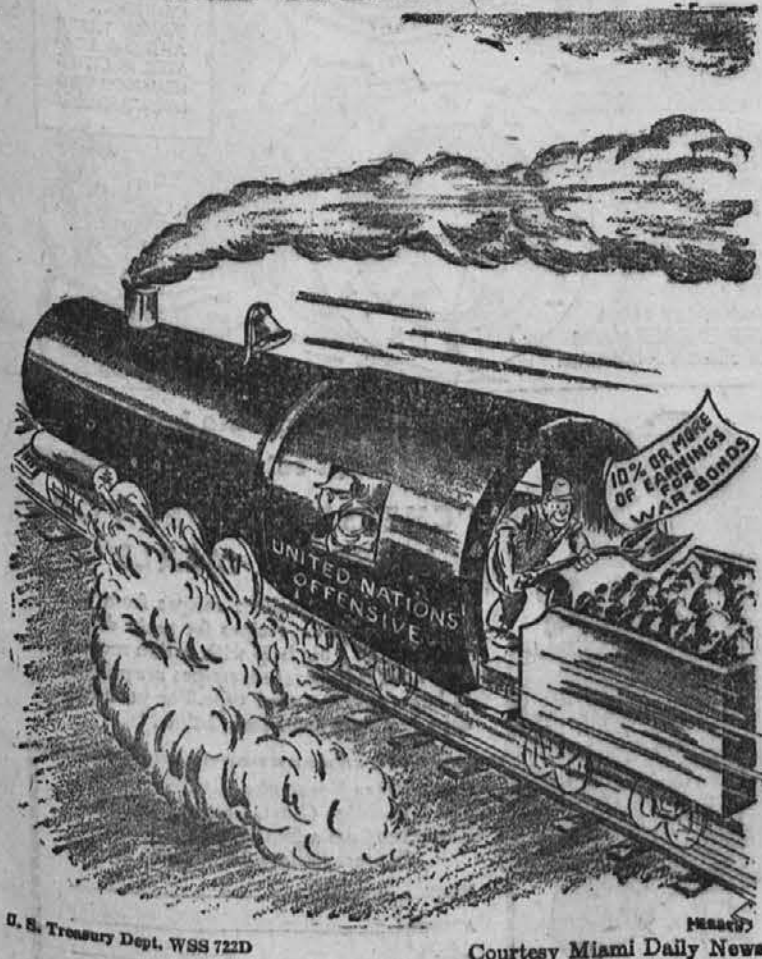
OCTOBER

24. oktobra, nedelja. — Prireditve s programom, priredi podružnica št. 35, JPO-SS v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. — Pričetek ob 3. uri pop.

NOVEMBER

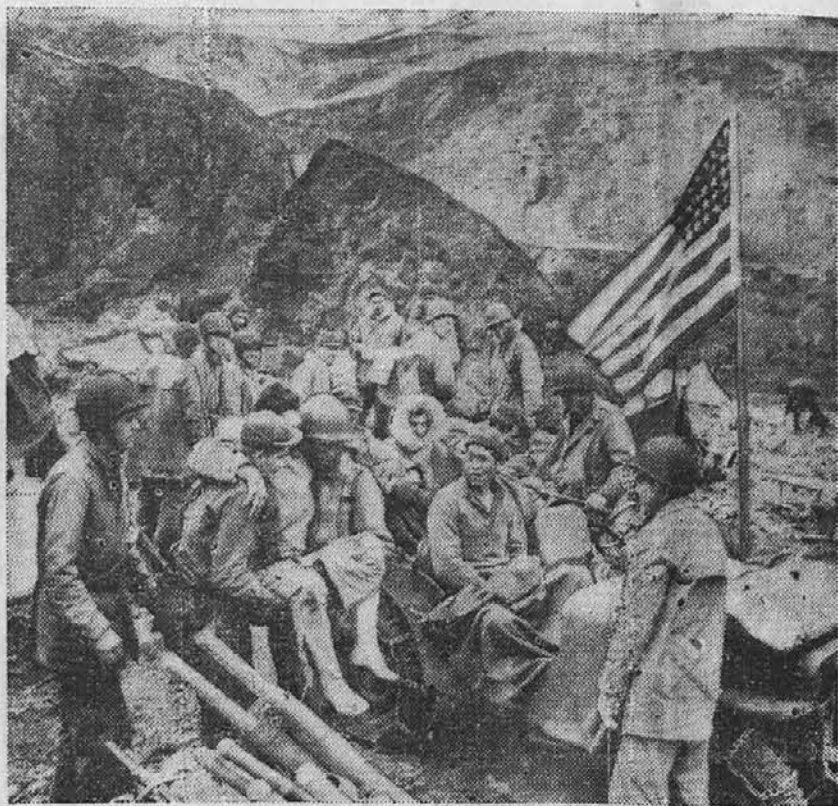
14. novembra, nedelja. — Prireditve društva "V boj" št. 53 S. N. P. J. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

FULL SPEED AHEAD

Courtesy Miami Daily News

Ameriško vojaštvo na severu

Nase vojaštvo na severu se mora boriti proti dvema sovražnikoma: proti mrzuri in osi. Na sliki vidimo ranjenega ameriškega vojaka, ki je bil ranjen v bojih na otoku Attu.

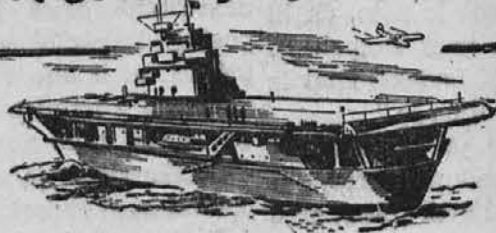
večer. Tako ljubiš moža, ki je kake notranje groze in zdaj pa ves potreben potrpljenja in to- lažbe? In hočeš biti srečna in nemirna. Toda nič ni bilo. Ed- mirna, in hočeš imeti svojo bo- žično blaženost? Kako to ho- češ? Kje je dobra volja v tebi, kje je tisti duh sprave, ki naj ga žena podeljuje celi hiši? Poj- di gori k njemu. Pri možu je Katra. Sezi ji v roko, reci ji, da je nocoj sveti večer in da naj pozabi vse, kar je bilo, da je mir plačilo za spravo. Ponižaj se, podvrži se dolžnosti, bodi vredna blagoslova noči, bogate blagoslova za vse, ki hočejo."

"Hočem!" je rekla skoro gla- sno in odhitela gori. In stopila je k Juriju. Pri svitu napol za- tisnjene svetilke je opazila, da spi. Katre pa ni bilo nikoder.

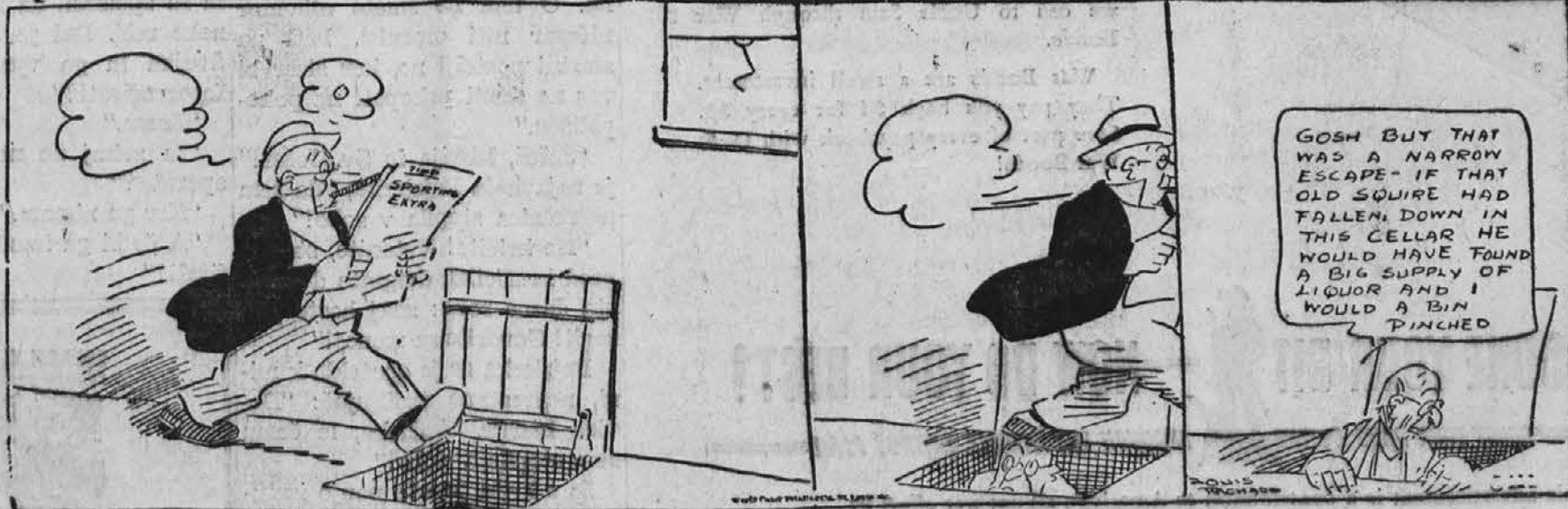
"Hotela sem!" je pomislila in se sklonila nad moža in mu dahnila poljub na čelo. In solze so ji prišle v oči. Od daleč se je oglašil zvon; znanilo je k polnočnici. Obledela se je pra- znično in sedla k možu in ča- kala. Čakala je, da pride ona, ki se je je bala. Ali dolgo je ni bi- lo, in ko je prišla, se je z ne- voljo začudila, da je tu, in ko je Anica začela govoriti šep- taje, ji je pomignila tašča z roko: jutri!

In tako je ostavila spečega moža in odšla nespravljena s taščo, in skoraj vso pot do vasi je jokala. Tašča pa je sedla k sinu in se pogreznila v misli. Kakor soha je sedela negibna, in samo oči so govorile, pa ne o sreči, pa ne o miru. Kdo ve, kaj je mislila? In ji ni bilo dolgčas? Saj ga vendar ni ljubila, svo- jega sina? Kdo ve, kaj je sploh ljubila, ali je sploh mogla lju- biti koga? Njeno lice je bilo tr- do in neprodno, kakor je bila temna pot, katero je hodila. In vendar je zdaj pa zdaj zatre- petalo njeno rejeno telo od ne-

Buy Your Share in "Our" AIRCRAFT CARRIER

SQUIRE EDGEGATE -- Lucky for Both of Them

BY LOUIS RICHARD

nastanjene v krajih vzdolž oba- le Jadranskega morja. Te po- sadke so bile v velikih stiskah, ker so jim partizani skušali pre- trgati zveze in dobavo.

Toda partizani, ki se drže v gorah takoj v zaledju obale, so mogli skoraj istočasno izvajati kratke in hitre napade na ita- lijanske posadke in potom zo- pet udariti na Nemce v naspro- tno smer. Poročila trde, da je bi- la jako važna železniška proga od Zagreba do Splita v teku zadnjih dveh tednov 13. krat pretrgana.

Reuter poroča brzozjavno iz Kaira, da trde zanesljive infor- macije iz balkanskih krogov, da je postala Sofija vrhovni glav- ni stan za operacije osišeča na Balkanu. Najbrže so si krogi o- sišeča na jasnem, da bi bilo zelo težko dirigirati skupne vojaške operacije iz krajev v Grčiji ali Jugoslaviji, ako bi prišlo do za- vezniške invazije na Balkanu.

Svet v vojni vihri

Nasilno nabiranje srbskih ru- darjev za delo v Nemčiji

Washington. — Vsi prebival- ci mesta Beograda v Jugoslavi- ji, zasedeni od nacistov, rojeni v letih od 1903 do 1907 se mo- rajo vpisati za mesec dni "jav- ne delavne službe", tako poro- ča oddaja iz Budimpešte za časopisje, katero je zabeležila pred kratkim Federal Commu- nications Commission.

Šifrirana brzozjavka v nem- škem jeziku, namenjena le za e- vropsko občinstvo, pravi, da ve- lja naredba tudi za "javne us- lужbene", ter da bodo "upor- ni" elementi poslani v tujino, najbrže na prisilno delo v Nem- šiki. V vseh onih slučajih, v kate- rih dotičnikov ne bi našli, bodo smatrani njegovi sorodniki za talce, pravi brzozjavka.

V beograjskem okraju so na- cisti s pomočjo Nediceve mari- jonetne vlade s silo nabrali pre-

ko 500 rudarjev in jih poslali v- rajh na delo v nemških rudoko- pih; budimpeštanski radio je nedavno javil, da bodo najbrže tudi nekatere druge skupine de- lavcev pokazale dovolj "uporno- sti", tako, da bodo poslane v Nemčijo, kjer bodo zamašile čedalje bolj številne luknje v vrstah delavcev, zaposlenih v nemški vojni industriji.

SODELOVANJE ZAVEZNI- KOV V BOJU PROTI MA- LARIJI V TIHEM O- CEANU

Nekje v Avstraliji. — Sode- lovanje med zavezniškimi zdrav- niškimi komandami na bojiščih v jugovzhodnem Pacifiku z ve- liko brzino uničuje malarijo v vrstah vojaštva zedinjenih na- rodov. To poročilo prihaja iz vrhovnega stana armade Zedi- njenih narodov.

Poročilo pravi, da število žr-

tev malarije, ki je bilo pred ne- kaj meseci zelo visoko, zdaj hi- tro pada, in sicer radi posebne- ga zdravljenja in tudi radi u- vedenih previdnostnih mer.

Odstotek obolenj na malari- ji, pravi poročilo, v tropičnih krajih, ki je posledica infekcije moskitov, je bil sicer med za- vezniškimi četami v začetku vi- sok, postaja pa zdaj hitro manjši; bolezen tukaj ni po- sebno hudobna, tako da so smrtni slučajji zelo redki. Napa- di boleznijo niso ostri, temveč se le ponavljajo, tako da mora bolnik večkrat znova vstopiti v bolnišnico — kar pomnožuje skupno vsoto bolezenskih slu- čajev in daje navidezno ogrom- ne, nesorazmerno visoke števil- ke.

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

NOVICA

IMA LE TEDAJ

SPLOŠNO VREDNOST

KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

"THAT LITTLE GAME"

"Hep" to Him

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOJNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Sklonil se mu je k ušesu in šepetal: "Da smo vsi Čehi in Rusi ena slovanska kri, da bo Nikolaj Nikolajevič prihodnji teden v Perovu, da se Avstrija ne vzdrži, da naj le v nadaljnji preiskavi še taji in meša, da se reši do tiste dobe, ko ga osvobodijo kozaki, zakaj polom stoji že pred durmi. In da bo potem kakor za husitskih vojn, da pojdejo kmetje s cepci na Dunaj, da je cesar bolan starček, ki se kmalu iztegne, da je cesar Viljem zver, da mu boste v ječo pošiljali denarja za priboljšek in še več takih reči."

Četovodja je odstopil od stražmojstra in še dejal: "Vsega tega se spominjam, ker sem bil spočetka le malo natrkan. Potem pa sem se tudi tako nalezal, da ne vem ničesar več."

Stražmojster je pogledal četovodjo. "Jaz pa se spominjam," je dejal, "da ste vi rekli, da smo v primeri z Rusijo palčki, ter ste tulili vpričo naše babe: Ži-vela Rusija!"

Četovodja je začel nervozno hoditi po sobi.

"Tulili ste to kakor bik!" je rekel stražmojster, "potem pa sta se zvalili na kavalet in začeli smrcati."

Četovodja se je ustavil pred

oknom in je zabobnal po steklu. Nato je dejal: "Tudi vi niste držali svojega jezika za zobmi vpričo naše babe. Spominjam se, da ste rekli: 'Veš, baba, vsak cesar misli le na svoj žep in se zato vojskuje, pa naj bo celo tak dedek, kakršen je stari Prochazkar, ki ga že ne morejo pustiti več samega, da jim ne podela vsega Schönbruna.'" "To da sem rekli?"

"Da, gospod vahtmajster, to ste rekli, preden ste šli ven brust, in še kričali ste: Baba, vtekni mi prst v usta!"

"Vi ste pa tudi lepo povedali," ga je prekinil stražmojster, "ko ste spravili na dan, ne vem odkod, novico, da bo Nikolaj Nikolajevič češki kralj."

"Tega se ne spominjam," se je plaho odzval četovodja.

"Kako bi se neki spominjali, ko ste bili kakor napita goba, imeli prašičje oči in ko ste hoteli ven, ste namesto skozi vrata lezli za peč."

Oba sta umolknila, dokler ni dejal stražmojster: "Zmerom sem rekel in pri tem ostanem, da je alkohol strup. Vi mnogo ne prenesete, a vendar pijete. Kaj če bi vam bil ta naš ušel? Kako bi to utemeljevali? Bože, kako mi šumi po glavi!"

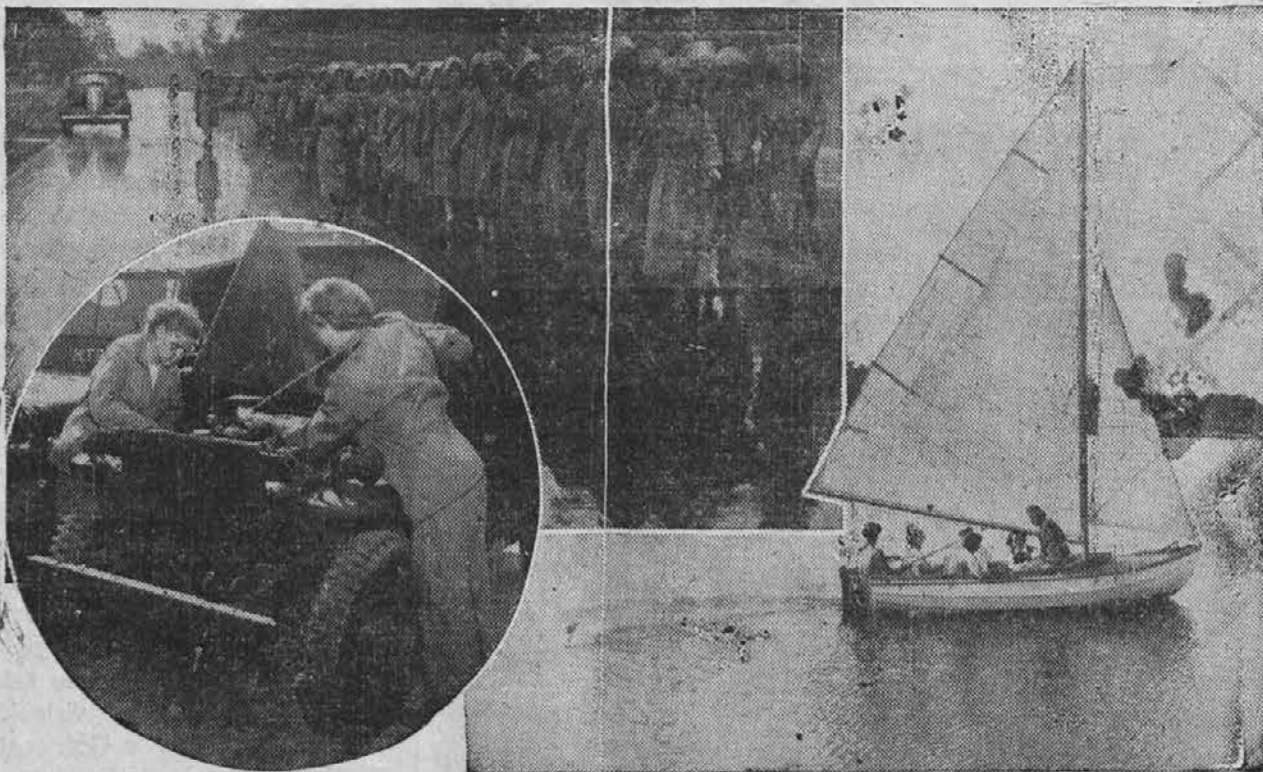
"In, gospod četovodja, povem

"Slišite, ženska," je rekel stražmojster Pejzlerci, strogo zroč v njeno obličje, "iztekate kje krucifiks na podstavku in ga prinesite sem!"

Na vprašujoč pogled Pejzlerke je zarjul: "Le glejte, da bo kar precej tukaj!"

Nato je vzel iz mizice dve svečki, na katerih so bili sledovi pečatnega voska, in ko je končno Pejzlerka pridihala s križem, je postavil križ med

Ženstvo pri marinih

Na sliki vidimo troje prizorov iz večanja žensk, ki so pri marinskem zboru. Zgoraj je kolona na pohodu, spodaj na levi dve ženski popravljata vojaški truk, na desni pa se ženstvo vadi v veslanju in jadrnanju.

vam," je nadaljeval stražmojster, "prav zato, ker ni ubežal, je stvar popolnoma jasna, kako nevaren in rafiniran je ta človek. Ko ga bodo tam zaslišali, poreče, da smo imeli odprto vso noč in smo bili pijani ter da bi bil lahko tisočkrat ušel, ako bi se čutil krivega. K sreči se takemu človeku ne verjame, in ako midva pod službeno prisego izjaviva, da si je vse izmislil ter da predzno laže, potem mu sam Bog ne pomaga in povrh ima še en paragraf več na vratu... Če bi me le glava tako ne bolela!"

Tišina. Nato se je oglašil stražmojster: "Pokličite sem našo babo!"

"Slišite, ženska," je rekel stražmojster Pejzlerci, strogo zroč v njeno obličje, "iztekate kje krucifiks na podstavku in ga prinesite sem!"

Na vprašujoč pogled Pejzlerke je zarjul: "Le glejte, da bo kar precej tukaj!"

Nato je vzel iz mizice dve svečki, na katerih so bili sledovi pečatnega voska, in ko je končno Pejzlerka pridihala s križem, je postavil križ med

Moderno potovanje mul

Na Novi Gvineji tovorijo na veliko letalo mule, ki bodo v najkrajšem času transportirane tja, kjer jih najbolj potrebujejo.

sveči na rob mize, prižgal svečki in dejal resno: "Sedite, ženska!"

Otrpla Pejzlerka je omahnila na divan in zbegana strmela v stražmojstra, na svečki in križ. Prevzel jo je strah in tresle so se ji roke in kolena.

Stražmojster je šel resnobno okoli nje gor in dol, končno pa je izpregovoril slavnostno: "Sinoči ste bili priča velikega dogodka, ženska. Morda vaš omenjeni duh tega ne razume. Ta vojak je vohun, špion, ženska."

"Ježeš Marija!" je vzkriknila Pejzlerka.

"Tiho, ženska! Da bi spravili iz njega to in ono, smo morali govoriti razne reči. Saj ste vendar čuli, kako čudne reči smo govorili?"

"Sem slišala, da, prosim," se je odzvala s tresočim glasom Pejzlerka.

"A vse tiste besede, ženska, so bile govorjene le zato, da bi priznal, da bi nam zaupal. In posrečilo se je. Izvlekli smo iz njega vse. Izgubljen je."

Stražmojster je za trenotek utihnil, da je useknil svečki, potem pa je nadaljeval resno, zroč srepo na Pejzlerko: "Vi, ženska, ste bili priča in ste posvečena v vso tajnost. Ta tajnost je uradna. O tem ne smete nikomur ničesar niti omeniti. Niti na smrtni postelji ne, ker sicer bi vas ne smeli pokopati na pokopališču."

"Ježeš, Marija in Sv. Jožef!" je zavajala Pejzlerka, "da sem nesrečnica stopila v sobo!"

"Ne kričite! Vstanite, stopite pred krucifiks, dvignite dva prsta desne roke: zdaj boste prisegli! Govorite za menoj!"

Pejzlerka se je opotekla k mizi, neprestano vzdihujoč: "Devica Marija Skočicka, le čemu sem stopila v sobo!"

In s križa je zrlo nanjo izmučeno obličje Kristovo svečki sta se dimili, in vse se je zdela Pej-

SODNIK ROBERTS PRIPOROČA FEDERACIJE V POMOC MIRU

Washington. — Pomožni sodnik Owen J. Roberts od United States Supreme Court, je prepričan, da bi edinole mednarodna federativna unija, katero bi Zedinjene države mogle pomagati ustanoviti, vsebovala obljubo za sodelovanje na svetu in za mir.

Ako bo naš narod pokazal on smelost in dalekovidnost, katero so imeli naši očetje ob priliki ustanovitve države l. 1787, bo zahteval unijo vseh narodov, ki so pripravljeni in zmožni sodelovati v mednarodni federaciji, ki bo imela strogo odmerjeno, toda obenem tudi najvišjo oblast, da odloča v mednarodnih zadevah — je izjavil sodnik Roberts ob priliki nekega govora na radiu.

GEN. EISENHOWER DAJE PRIZNANJE INDUSTRIJI ZA NJENO UDELEŽBO V AFRISKI ZMAGI

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki. — "V tej zmagi je dovolj slave za nas vse", je izjavil general Dwight D. Eisenhower v poslanici, naslovljeni delavcem in delavkam ameriške industrije o priliki zmagovitega zaključka afriške kampanje.

Pohvalil je delavstvo v ameriških tovarnah in orožarnah za zasluge za afriško bitko; ameriški general, ki zapoveduje vojaškim silam vseh zedinjenih narodov v teh krajih, je dejal:

"Naši vojaki, ramo ob ramo z našimi junaškimi zavezniki, Angleži in Francozi, so pognali sovražnika ven iz severne Afrike. K tej zmagi je mnogo pripomogla municija, izdelana od ameriške industrije, delavstva in vodstva".

—Office of War Information

Don't Gamble Guard Against Trouble from Minor Injuries—Cuts, Scratches, Burns

Be wise. Guard against infections which may "lay you up." Cleanse wound instantly. Then apply effective, inhibitory antiseptic OIL-O-SOL. Used for over 40 years in thousands of factories, garages, industrial first aid stations, fire departments and homes. Pleasant to use. Combats infection; quickly helps relieve pain. Only 50c at your drugist's. Must satisfy you or your money back. Get Mosso's OIL-O-SOL today.

Mali oglasi

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna Izkusnja ni potrebna Plača na uro, poleg "overtime" Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, morate predložiti izjavo, da lahko sprejmete drugo delo.

The Draper Mfg. Co.

E. 91 St. in Crane
1 blok južno od Union Ave.

V najem

se odda poštenski ženski, lepo urejeno sobo. — Vpraša se na 19703 Kewanee Ave.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v va- še polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti
Knuzovo poslojje

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Rad bi dobil

seznanje s Slovenko ali Hrvatko, v starosti od 30 do 45. leta, v svrhu ženitve. Jaz delam redno v tovarni in sem 45 let star. Katero vesel, naj povpraša za naslov v uradu "Enakopravnosti."

Zakonski par

srednjih let se vzame na stanovanje, s 5 sobami, ki je popolnoma opremljeno. Nahaja se med E. 185 St. in E. 200 St., v Euclidu. Pustite vaše ime in naslov v uradu tega lista.

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?

Naša trdika je poznana kot ena najboljših v tem oziru, in delo, ki ga izvršimo je prvostopno in zadovoljivo v vsakem oziru. POKLICITE NAS, ČE RABITE NOVO STREHO. DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLAČNO

Universal Roofing Service

1515 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: CH.8376-8377 — Ob večerih: ME. 4767.

Why butter won't melt in Africa

AS EVERYBODY KNOWS, butter will melt unless you keep it cool. And the African desert isn't cool.

Nevertheless, the Americans who are fighting there carry butter—and it doesn't melt.

It doesn't melt because it's fortified with a fat which has a high melting point. The result is a butter which can be packed in a can, like beans or beef, won't melt, and will keep indefinitely.

You might think our soldiers could get along without butter. They could. But—they don't have to! Butter is good for them—and Uncle Sam is seeing to it that American soldiers are the best-fed, best-equipped, best-cared-for soldiers in the world!

Of course, it takes money to do that. So much money that, to help pay the bill, every one of us must loan every dollar we can to Uncle Sam through War Bonds.

War Bonds are a swell investment. They pay you back \$4 for every \$3. Save part of every paycheck with U. S. War Bonds!

YOU'VE DONE YOUR BIT --- NOW DO YOUR BEST!

BOOST YOUR BOND BUYING THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

Enakopravnost

Free valuable booklet that helps solve menu problems

"CHEESE RECIPES FOR WARTIME MEALS"

Here are 22 excellent recipes from the Kraft Kitchen... recipes for main dishes that will be a big help with ration menus. The book is illustrated; recipes are printed in large, easy-to-read type. For your free copy just send order form below.

Kraft Home Economics Kitchen
502-V Pershing Court, Chicago, Illinois
Please send me a free copy of "Cheese Recipes for Wartime Meals"

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____